

ОПП «Комп'ютерний інжиніринг технологій машинобудування і ремонту машин» й у навчальний план підготовки здобувачів вищої освіти на другому (магістерському) рівні зі спеціальності 131 «Прикладна механіка», освітній компонент «Динаміка машин з пружними ланками» можна буде запропонувати до опанування здобувачам вищої освіти на другому (магістерському) рівні та третьому (освітньо-науковому) рівні за іншими спеціальностями механічного спрямування.

Література:

1. Гащук П.М., Зорій І.Л. Динамічний аналіз лінійних моделей пружно-жорстких механічних систем. Львів: Українські технології, 2005. 319 с.
2. Podrigalo M., Bogomolov V., Turenko A. etc. (2020). Energy Efficiency of Vehicles with Combine a Electromechanical Drive of Driving Whells. URL: <https://www.sae.org/publications/technical-papers/content/2020-01-2260/>
3. Podrigalo M., Abramov D., Podrigalo N. etc. (2021). Methods of Evaluation the Efficiency and Vibration Stability of Vehicles with Internal Combastion Engine. URL: <https://www.sae.org/publications/technical-papers/content/2021-01-1025/>

УДК 378.1

ФОРМУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНО – КУЛЬТУРНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ЗДОБУВАЧА ВИЩОЇ ОСВІТИ

Прокопенко М.В.

nvprokopenko@gmail.com

*Харківський національний автомобільно-дорожній
університет*

Інформаційно-культурна компетентність здобувача вищої освіти визначається як сукупність характеристик його інформаційного та культурного світогляду, система компетенцій, знань та вмінь, що забезпечують цілеспрямовану самостійну діяльність щодо ефективного задоволення особистісних інформаційних потреб людини з використанням як традиційних, так і інформаційно-комунікаційних технологій [1].

Особливий вплив на наповнення поняття інформаційно-культурної компетентності новим змістом вплинув розвиток інформатики, обчислювальної техніки, теорії інформації, кібернетики, нових інформаційних технологій.

Інформаційно-культурна компетентність відображається в

присутності у людини комплексу компетенцій та рефлексивних установок при взаємодії з сучасним інформаційним середовищем та проявляється як частина загальнолюдської культури в інтересі до інформаційної діяльності, у розумінні її найважливішої ролі в освітніх процесах, в обґрунтованому виборі джерел інформації, оволодінні алгоритмом переробки, у цілісному застосуванні електронних інформаційних ресурсів, в усвідомленні людиною себе як носія та розповсюджувача інформації, у її активній інформаційній поведінці [2].

В умовах розвитку інформаційної концепції освіти зростає роль культурних та гуманітарних цінностей. Це пов'язано з необхідністю долати прагматизм техніко-економічного інтересу до природи, культури та особистості, забезпечуючи перехід до нових природно-соціокультурних відносин творчого типу.

Інформаційний розвиток відбувається в єдності природничо - та інформаційної картин світу, що гармонійно вбудовується в систему знань про Землю, людину, природу, суспільство та культуру. Виходячи з культурологічної методології, слід розуміти, що системотворчою ідеєю є формування особистості, яка вміє будувати особистісні ціннісні відносини в навколишньому природному середовищі, розвивати творчі здібності, вирішувати наукові та життєві проблеми.

Інформаційну культуру особистості можна визначити як здатність і потребу людини використовувати доступні інформаційні можливості для систематичного та усвідомленого пошуку нових знань, їх інтерпретації та поширення. Володіння високим рівнем інформаційної культури характерно для студентів та педагогів тих освітніх організацій, де найвищий рівень розвитку інформаційно-навчального простору. Аналіз підходів до розгляду інформаційної культури здобувачів вищої освіти дозволяє нам говорити, що:

- інформаційна культура характеризується різним складом компонентів, що трактується через співвіднесення з поняттями: загальнолюдська культура, освітня та інформаційна діяльність; з правилами поведінки у інформаційному суспільстві;

- інформаційну культуру характеризує багатоаспектний, багаторівневий, складний феномен взаємодії інформації та людини, в якому виділяються вміння вести пошук інформації, аналізувати та оцінювати знайдені джерела для їх самостійного творчого застосування при вирішенні різноманітних завдань, що виникають у

навчальній, професійній, дозвільній та іншій діяльності [3].

У ході нашого дослідження було організовано опитування, яке стосувався освоєння студентами понять інформаційно-культурної компетентності та інформаційної культури з проведенням діагностичного аналізу.

Узагальнений аналіз відповідей студентів із обстежених груп дозволив виявити такі результати.

Студенти 2-го курсу:

- 30% - низький рівень інформаційно-культурної компетентності та інформаційної культури особистості;
- 20% - нормальний рівень їхньої виразності;
- 50% - високий рівень виразності.

Студенти 3-го курсу:

- 5% - низький рівень;
- 35% - нормальний рівень;
- 60% - високий рівень.

Студенти 4-го курсу:

- 0% - низький рівень;
- 40% - нормальний рівень;
- 60% - високий рівень інформаційно-культурної компетентності та інформаційної культури особистості.

Отримані в ході обстеження результати свідчать про підвищення рівня інформаційної культури здобувачів вищої освіти під час просування інформаційно - освітнім простором закладів вищої освіти, при переході з молодших на старші курси навчання. Позитивний процес розвитку та зростання інформаційно-культурної компетентності студентів, безумовно відображає ефективність запропонованих по ходу навчання освітніх програм.

Щоб розвивати концепцію змісту освіти на основі культурологічного підходу, ми розглядали процес формування інформаційно-культурної компетентності випускників (з другого по четвертий курс). Як показали результати дослідження, необхідне подальше вдосконалення змісту навчання, модернізація технологій формування інформаційної культури та визначення їхнього розвиваючого потенціалу.

Розглянуті методичні та організаційно-технологічні рішення у розвитку інформаційної культури здобувачів вищої освіти дозволяють підвищувати ефективність, якість та рівень сформованості інформаційно - комунікаційної компетентності,

розвивати шляхи вирішення майбутніх професійних завдань. Вищесказане є основою ефективної практичної діяльності сучасного фахівця, який готується до професійної діяльності в сучасному інформаційному просторі.

Література:

1. Гаврілова Л.Г., Топольник Я.В. Цифрова культура, цифрова грамотність, цифрова компетентність як сучасні освітні феномени. *Інформаційні технології і засоби навчання*. Київ, 2017. №5. С. 1-14.
2. Городенко Л.М. Цифрова та інформаційна нерівність у мережевій комунікації. *Інформаційне суспільство*. Запоріжжя, 2019. №16. С. 56-59
3. Карплюк С. О. Інформаційно-педагогічний менеджмент вищої школи: сучасний стан та перспективи розвитку. *Науковий вісник Ужгородського університету*. Ужгород, 2017. №241. С. 122-125.

УДК 378.147:504:330.3

**ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ
ЗДОБУВАЧІВ-ЕКОЛОГІВ ПРИ ПІДГОТОВЦІ В ЗВО**

*Прокопенко Н.В., к.б.н., доцент,
natvikpro08@gmail.com*

*Харківський національний автомобільно-дорожній
університет*

Сучасне суспільство вимагає вирішення проблем, пов'язаних із подоланням екологічної кризи, причому це подолання повинно мати місце в різних формах – освітній, виробничий, управлінській. Екологічні проблеми, що сформувався у процесі взаємодії людини та навколишнього середовища, на сьогоднішній день здобули визнання з боку авторитетних світових екологічних організацій як одні з найважливіших та першочергових. Це зумовлено беззаперечним фактом, що від екології безпосередньо залежить рівень життя людства. Виходячи з цього, протягом останніх двох десятиліть ведеться активна міжурядова робота провідних країн світу щодо покращення ситуації в галузі екології. Однією з головних умов покращення екологічної ситуації на землі є розвиток системи екологічної освіти. При цьому, на жаль, на сьогоднішній день у галузі професійної екологічної освіти не існує єдиного методологічного підходу, який систематизує основи її побудови. Дослідники наголошують, що екологічна освіта має здійснюватися поетапно та в